

ዑቕባ ኣብ ስዊዘርላንድ

ኣብ ሃገርኩም ኣብ ሓደጋ ዲኹም ኔርኩም? ዑቕባ ክትሓቱ ድማ ካብ ሃገርኩም ወጺእኩም? ኣብ ስዊዘርላንድ ሕጊ ዑቕባ (LASI) ንሕግታት ዑቕባ ዝገልጽ እዩ። ናይ ሃገራዊ ቤት ጽሕፈት ስደተኛታት (Le Secrétariat d'Etat aux migrations) (SEM) ንነፍሲ ወከፍ ሕቶ ብጥንቃቄ ይምርምር። እዚ ሕጊ'ዚ ከምዚ ይብል፣ ኣብ ገዛእ ሃገሩ ብምኽንያት መበቆሉ፣ ሃይማኖቱ፣ ዜግነቱ፣ ማሕበራዊ ጉጅለኡ ወይ ፖለቲካዊ ርእይቶኡ ኣብ ሓደጋ ዝወደቐ ሰብ፣ ኣብ ካልእ ሃገር ዑቕባ ናይ ምሕታት መሰል ኣለዎ።

ዕቕባ እንታይ እዩ?

ኣብ መላእ ዓለም ዝርከቡ ሰባት ሃገሮም ገዲፎም ኣብ ካልእ ሃገር ሓገዝ ክደልዩ ይግደዱ። ገለ ሰባት ኣብ ሃገሮም ኣብ ሓደጋ ዝርከቡ እዞም ኣብ ላዕሊ ዝተገልጹ ምኽንያታት ስለዘለዉ እዩ። ካልኣት ሰባት ብሰንኪ ኩናት ክኸዱ ኣለዎም። ስዊዘርላንድ ንስደተኛታት ተባሂሎም ንዝተኣመኑ ሰባት ናይ ዑቕባ (ናይ ስደተኛ ፍቓድ B) ትህብ እያ። እዚ ማለት፦ ውልቃዊ ዕላማ ዝኾኑን ህይወቶም ኣብ ሓደጋ ዝወደቐን ሰባት ማለት እዩ። ስዊዘርላንድ ነቶም ከም ስደተኛታት ኣፍልጦ ዘይረኽቡ ግን ዕቕባ ዘድልዮም ሰባት ንተወሰነ ጊዜ ዕቕባ ትህብ (ጊዜያዊ ፍቓድ F ወይ S) እያ።

ናይ ዕቕባ ፖሊሲ ኣብ ስዊዘርላንድ

እቲ SEM (ሃገራዊ ቤት ጽሕፈት ስደተኛታት (Le Secrétariat d'Etat aux migrations)) ኣብ ስዊዘርላንድ መን ከም ስደተኛ ኮይኑ ዑቕባ ክረክብ ከም ዝኽእል ይውስን። ነዚ ንምግባር፣ SEM ንነፍሲ ወከፍ ሕቶ ይምርምር። ኣብ ሕጊ ዑቕባ (LASI) ዝኸተሎም ሕግታት ናይ ውዕል Genèveን ስምምዕነት Dublinን እዩ። ሓደ ስደተኛ፣ ብሰንኪ መበቆሉ፣ ሃይማኖቱ፣ ዜግነቱ፣ ማሕበራዊ ጉጅለኡ ወይ ፖለቲካዊ ርእይቶኡ ኣብ ሃገሩ ኣብ ሓደጋ ዘሎ ሰብ እዩ። ስደተኛታት እዞም ዝስዕቡ ሰባት እዮም፦

- ኣብ ሓደ ካብዞም ዝስዕቡ ምኽንያታት ኣብ ከቢድ ሓደጋ ዝርከቡ እዮም፦
- ብሃገሩ ክሕሎ ዘይምኽኣሉ
- ኣብ ካልእ ክፋል እታ ሃገር ዑቕባ ክትሓትት ዘይምኽኣል

ሃገራዊ ቤት ጽሕፈት ስደተኛታት (Le Secrétariat d'Etat aux migrations) (SEM) ንነፍሲ ወከፍ ሕቶ ዑቕባ ብጥንቃቄ ይምርምር።

ሕጊ ዑቕባ ስዊዘርላንድ ነቲ መስርሕ ዑቕባ ብኸመይ ከም ዝሰርሕ የረድእ። ብተወሳኺ ኣብ ስዊዘርላንድ ናይ ምንባር ዝተፈላለዩ መዳያት ከም መቐመጢ፣ መንበሪ ፍቓድ፣ ናይ ስድራቤት ምትእኽኻብ፣ ናይ ስራሕ ዕድል፣ ማሕበራዊ ሓገዝ፣ ናይ ጥዕና ውሕስነት ከምኡ'ውን ምውህሃድ የረድእ።

ስዊዘርላንድ እውን ናይ Dublin ስምምዕ ትኽተል። እዞም ሕግታት እዚኦም፣ ኣየነይቲ ሃገር እያ ነቲ ሕቶ ዑቕባ ክትምርምር ዘለዋ ዝብል ይገልጻ። ብሓፈሻ፣ እቲ ሰብ ንፈለማ ጊዜ ዝሓተተላ ሃገር እያ።

ናይ Jura ማሕበር ንተቐባልነት ስደተኛታት (L'Association Jurassienne d'Accueil des Migrants (AJAM))

AJAM ካብ ዑቕባ (N, F, S ከምኡውን B ፍቓድ ስደተኛታት) ዝመጹ ሰባት ይቕበል።

AJAM ኣብ canton du Jura ኣብ ሓድሽ ህይወቶም ይስንዮም እዩ።

እዚ ማሕበር እዚ ንሰባት እዩ ዝሕግዝ፡-

- ሕክምናዊ ክንክን ንምርካብ
- ስራሕ ንምርካብ
- ናይ መንበሪ ቦታ ምርካብ
- ኣብ ውህደት ማሕበራዊ ሂወት Jura።

canton du Jura ነዚ ስራሕ ናብ AJAM ኣመሓላሊፉዎ ኣሎ።

AJAM ንማእከል ምትብባዕን ስልጠናን ንደቂ ኣንስትዮን ስድራቤትን (Centre d'Animation et de Formation pour Femmes et Familles (CAFF)) ከምኡውን ማእከል ጥዕና ማሕበረሰብ (la Maison de Santé Communautaire (MdSC)) ይከታተል።

ምውህሃድ ናይቶም ካብ ዑቕባ ዝመጹ ሰባት (ናይ N, F, S ከምኡውን B ናይ ስደተኛታት ፍቓድ)

ናይዞም ሰባት ምውህሃድ ኣብ ሰለስተ ደረጃታት ይካየድ፡-

1. ቀዳማይ ኣቀባብላ፡- ምብገሕን ምርኣይን ድልየታት

ናብ canton du Jura ዝኣትዉ ሰባት መጀመርታ ናብ ሓደ ናይ ሓባር ማእከል ይኸዱ።

ስራሕተኛታት ማሕበራዊ ጉዳያት ናይ ነፍሲ ወከፍ ሰብ ድልየት ይርእዩን ይግምግሙን እዮም። ብሓባር ናይ ውህደት መደብ ምስ ውልቃዊ ሸቶታት ይሰርሑ።

እዚ መድረሽ ክልተ ሰሙን ይወስድ።

2. ሕብረተሰባውነት፣ ህይወት ኣብ ስዊዘርላንድ ምፍላጥ

እዚ መድረሽ እዚ ሰባት ኣብ jurassienne ሂወት ክዋሃዱ ይሕግዞም (ንጥፈታት ክገብሩን ኣዕርኽቲ ክህልዎምን) ። ማሕበራዊ መማህራንን ማሕበራዊ ስራሕተኛታትን ንሰባት ኣብ ስዊዘርላንድ ሓዲሽ ህይወቶም ክሃንጹ ይሕግዝዎም።

እዚ መድረሽ ካብ 6 ወርሒ ክሳብ 1 ዓመትን ፈረቓን ይወስድ።

3. ሞያዊ ውህደት፡- ስራሕ ምርካብ

ናይ ስራሕ ክኢላታት ኣብ ምርካብን ምዕቃብን ስራሕ ሓገዝ ይህቡ።

እዞም ክኢላታት እዞም ዝስዕቡ እዮም፡- “ኣስልጣኒ ስራሕ”። ናይ ወጻኢ ዲፕሎምኦም ኣፍልጦ ንኸረክብ ወይ ሞያዊ ስልጠና ንኸረኽቡ እውን ይሕግዡ።

እዚ መድረሽ'ዚ ክሳብ መወዳእታ ናይ AJAM ደገፍ ንብዙሕ ዓመታት ዝቕጽል እዩ።

AJAM ክሳብ መግዝ እዩ ዝጸንሕ?

ብሓፈሻ፣ AJAM ንሰባት ክሳብ ስራሕ ዝረኽቡ፣ ከምኡውን ክሳብ ንባዕሎም ዝሰርሑ ዝኾኑ ይሕግዞም።

ውህደት AJAM ካብ ዕቕባ ንዝመጹ ሰባት ቅድመ ምድላዎት የቕርቡ

ንዓበይቲን ንመናእሰይን ናይ ውህደት ዕድላት ኣሎ

1. ንዓበይቲ ዝህቡዎ ዕድላት

ንዓበይቲ ዝቀረበሎም ነገራት እዚ እዩ፡-

- እቲ ናይ ሓበሬታ ዓውደ መጽናዕቲ

ኣብ ስዊዘርላንድ ምስ በጽሑ፣ ሰባት ኣብ ዝተፈላለዩ ናይ ሓበሬታ ዓውደ መጽናዕትታት ይሳተፉ።

እዞም ዓውደ መጽናዕትታት እዚኦም ናይ ግድን እዮም።

እዞም ዓውደ መጽናዕትታት ብፈረንሳይኛን ብቋንቋ መበቆልን እዮም ዝካየዱ። ብዛዕባ ዝተፈላለዩ ዛዕባታት ከም
ጥዕና፣ ህይወት ኣብ Jura፣ ስራሕን መንበሪ ኣባይትን ይዛረቡ።

- ናይ ፈረንሳይኛ ትምህርትታት

ዝተፈላለዩ ናይ ፈረንሳይኛ ትምህርትታት ንኩሎም ሰባት ይቕርቡ እዮም፤ ኣናእሽተንን ዓበይትን፣ ስድራቤት
ዘለዎም ወይ ዘይብሎም፣ ስራሕ ዘለዎም ወይ ዘይብሎም።

እዞም ትምህርትታት እዚኦም ዝተፈላለዩ ደረጃታት ኣለዎም፣ ካብ ጀማሪ (A1) ክሳብ ብሉጽ (B2) ።

2. ንመናእሰይት ዝቕረበ ዕድላት

ክሳብ 15 ዓመት ዝዕድሚኦም ቆልዑ ኣብ ናይ ከተማ ምምሕዳር ቤት ትምህርቲ ይምሃሩ እዮም።

ብሓፈሻ መናእሰይት ኣብ 16 ዓመት ዕድመኦም እዮም ሞያዊ ስልጠና ዝጅምሩ።

ይኹን እምበር ወጻእተኛ መናእሰይት ፈለማ ናይ ፈረንሳይኛን ካልኣት ክእለታት (ንኣብነት ናይ ሒሳብ)

ንምምሕዳሮም ፍሉይ ስልጠና ክወስዱ ይኽእሉ እዮም።

ነቶም መናእሰይት ዝህቦም ዕድላት እነሆ፡-

- ጽቡቕ ተሰሪሑ

ካብ 16 ክሳብ 25 ዝዕድሚኦም መናእሰይት፣ ዝኾነ ዓይነት ናይ ትምህርቲ ብቕዓት ዘይብሎም ፈረንሳይኛ
ምምሃር ዝጀመሩ።

እዚ ድክብ'ዚ ነዞም መናእሰይት ናብ ደረጃ A1 ናይ ፈረንሳይኛ ክበጽሑ ይሕግዞም። መሰረታዊ ናይ ሒሳብን
ኮምፕዩተር ሳይንስን እውን የቕርብ።

- PréFor (ንዕላማ ቅድመ ስልጠና)

ካብ 16 ክሳብ 25 ዝዕድሚኦም መናእሰይት ብፈረንሳይኛ ደረጃ A1 ንዘለዎም።

እዚ መደብ እዚ ነዞም መናእሰይት ናብ ሞያዊ ስልጠና ንክኣትዉ ይሕግዞም።

ክሳብ B2 ፈረንሳይኛ እዩ ዘምህር።

ኣብ ሞያታት ሒሳብን ኮምፕዩተር ሳይንስን'ውን ክእለት ይህብ።

- PAI+ (ውህደት ቅድመ ትምህርት)

ካብ 16 ክሳብ 25 ዝዕድሚኦም መንእሰያት ብፈረንሳይኛ ደረጃ B1 ንዘለዎም።

እዚ መደብ እዚ ነዞም መንእሰያት ናብ ናይ ሞያ ዓለም ክኣትዉ ይሕግዞም። ንመንእሰያት ንልምምድ ዝግበር ትምህርቲ (AFP ወይ CFC) የዳሎም።

እዚ መደብ ንሓድ ዓመት ይጸንሕ።

ዝተፈላለዩ ፍቓዳት ኣብ መዳይ ዑቕባ

ሓደ ሰብ ናብ ስዊዘርላንድ ካብ ዝኣቱ ጀሚሩ፣ መንበሪ ፍቓድ ብዙሕ ጊዜ ይቕይር።

እዚ ኣብ ደረጃታትን ውጽኢታትን ናይ ሕቶ ዑቕባኹም ዝተመርኮነ እዩ።

እቲ ሰብ ዝረኽቦ ፍቓድ (N, F ወይ B ስደተኛ) ናይ ሕጋዊ መንነቱ ምልክት እዩ።

ሕጋዊ ኩነታት፣ እቲ ሰብ ኣብ ናይ ስዊዘርላንድ ናይ ዑቕባ ስርዓት ብኸመይ ከም ዝፍለጥ የርኢ።

ዝተፈላለዩ ሕጋዊ ሕግታት (ወይ ፍቓድ) ኣብ ህይወት ሓደ ሰብ ሓደ ዓይነት መሰል ኣይህቡን እዮም።

ንኣብነት፣ ብመሰረት እቲ ፍቓድ፣ እዚ ዝስዕብ ይፈላለ እዩ፡-

- ስድራቤት ናይ ምጥርናፍ መሰል (ንስድራቤት ናብ ስዊዘርላንድ ምምጻእ)
- ናይ ስራሕ መሰል
- መሰል ማሕበራዊ ሓገዝ
- ናይ ጉዕዞ መሰል

እዚ ኣብ ታሕቲ ዘሎ ሰንጠረዥ ነቲ ዝተፈላለዩ ፍቓድ ብመሰረት ሕጋዊ ኩነታት ዝገልጽ እዩ

ዝያዳ ሓበሬታ (ሊንክኣድራሻታት ብሮፕራት ቡለቲን)

www.bonjour-jura.ch/ti/integration/lasile-en-suisse